

Cijena lista:
 U maloprodaji K 10
 Mjesечно 3—
 Trgovačeno 8—
 Oglasi 30 h 4 mm visok i 8 cm dug prostor.

Tisk i naklada:
 Tiskara JOS. KRMPOTIĆ u Puli.
 Odgovorni urednik: Josip Hain u Puli
 Uredništvo se nalazi u Štamskoj
 ulici 24

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Nove talijanske utvrde osvojene.

Austro-ugarski ratni izvještaji.

Beč, 20. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:
 Rusko i jugoistočno bojište.
 Položaj je nepromijenjen.

Talijansko bojište.

Na južnotirološkoj fronti potpisuje se naš napadaj neprijatelja još dalje. U dolini Sugana prodiru se naše čete u Roncegno, na hrtlu brda Armentera osvojile su brijeg Sasso Alto. Na istoku od zauzete utvrde Campo Molon došli su u naše ruke vrhovi Tampo, Passo della vena i Monte Meignon. Tu su kušali Talijani sa silama, koje su brže bolje dopremili, protunapadaj, kojega smo odmah razbili. Neprijatelj je već izgnan i sa brijega Col Santo.

Od početka navale zarobile su naše čete 257 časnika i preko 12.900 momaka, te su zaplijenile 107 topova, među njima 12 haubica po 28 cm, i 68 strojnih pušaka. Naši su letjaci napali s bombama željezničke stanice u Peri, Vicenzi, Citadelli, Castellanza, Treviso, Casarti i Codadu, kao što i uzletista neprijateljskih pomorskih letjaka.

Zamjenik poglavice generalnog stotara pl. H. Ober, postmaršal.

Njemački ratni izvještaji.

Berlin, 20. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Argonama prodiru se njemačke ophodnje do druge neprijateljske linije; ustanovile su teške neprijateljske gubitke na mrtvima, te su se po tom vratile s nekoliko zarobljenika u položaje što su ih Nijemci pred malo osvojili. Suzbili smo lahko s ove i s one strane ceste Haucourt-Esmes napadaje, što ih je neprijatelj više puta poduzeo. Oborili smo pet neprijateljskih letjaka. Njemačka su letjaka napala uspješno s bombama neprijateljske brodove kod flandrijske obale, te stražarnice, letjalista i željezničke stanice kod Dunkirchena, Saint Pola, Dixmuedena, Poperingha, Amiens, Chalona i Suippesa.

Istočno bojište.

Njemački je letjalc oborio u okolici Smorgona rusko letjalo.

Balkansko bojište.

Nema osobitih događaja.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaji.

Carigrad, 19. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračka fronta.

Nema promjene u opće.

Kaukaska fronta.

U odsjeku Bitlis uzemirivali smo topovskom vatrom neprijatelja, koji je bio zaposlen gradjenjem jaraka. 15. svibnja napao je neprijatelj silama od jedne pukovnije naše odjeljenje na istoku od Abghbota. Napadaj izjalovio mu se. 16. u. m. j. ponovio je neprijatelj navalu, nakon što je primio pojačanja, ali se je morao svjedočno povući s teškim gubicima. Mnostvo zarobljenika, sila oruzja i municije ostalo je u našim rukama. Suzbili smo, zadavši neprijatelju velikih gubitaka, njegove napadaje protiv naših položaja na brdu Ziarat-Tepe i protiv onih na Acklaghu.

Na ostalim frontama nema promjene.

Carigrad, 20. (D. u.) Glavni stan javlja:

Kaukaska fronta.

Na desnomu smo krilu uhvatili neprijateljski tabor pod uspješnu topovsku vatra. Na centru i na lijevomu krilu po koji okršaji između opohodnja. Inače ništa važna.

BRZOJAVI.

Rat.

Austrijski zračni napadaj na gornju Italiju.

Lugano, 19. O austrijskim zračnim napadajima na gornju Italiju javlja se još sljedeće: „Corriere della sera“ brzojavlja se iz Udine, da su 16. lek. bacili austrijski letjaci na grad od prilike deset bomba, koje su ubile 8 dječaka i ranile oko 20 osoba, od kojih 2 tesko. Materijalna šteta je neznatna. Talijanska su se letjela brzo digla i u brzo se je razvila živahna zračna borba.

Kod napadaja na Treviso bijase lačeno 10 bomba, koje ubise 3 osobe, ranise 6 osoba i prozorešie laku štetu. Sjutradan u jutro prikazali su se austrijski letjaci opet nad Trevisom, gdje se je odbravno godiniji sjala, te su izbacili više bomba. Rezultat nije poznat. Vratajušie se iz Trevisa posjetili su letjaci Mietke, ali se o drugom opstrijeljavaju ništa ne javlja. Letjaci su proganjali i brzovak Mietke-Bologna, kojim su se vozile kraljice keeri Jolanda i Mafalda. U Mestre prestopile su knjeginje u dvorski vlak, što je sa kraljicom Jelenom došao iz Udine. Kod vrlo zakaknjenog dolaska u Padovu primila je množica kraljice i kneginje iz velike ocajice. Opstrijeljavanje Mietka bijase tako žestoko, da se je u Padovi mogao pratiti njegov raszaj.

Milano, 19. „Corriere della sera“ javlja iz Udine o austrijskim zračnim napadajima: Jedna je bomba prasnula u neposrednoj blizini grada, mrtvo množicom, koja je na nekom velkom trgu promatrala zračne borbe. Bilo je 8 mrtvih. Talijanski su letjaci počeli proganjati austrijska letjaka. „Secolo“ javlja, da su austrijska letjela jučer u jutro po drugi put bacala bombe na Treviso i Mietke.

Topovska grmljavina u Sjevernom moru.

Amsterdam, 19. „Telegraaf“ javljaju iz nizozemsko-belgijske granice, da se u sjevernom moru čuje jaka topovska grmljavina. Iz Galzandaa opazilo se je prokjučer pod noć više ratnih brodova.

London, 19. Admiralleta saopćuje, da se je prokjučer poslije podne sukobio u blizini belgijske obale brodovlje engleskih razarača i monitora sa nekoliko njemačkih razarača. Iza kratke borbe povukose se neprijateljski brodovi u svoje luke. Englesko brodovlje nije imalo nikakvih gubitaka.

Engleska podmornica zlorabla njemačku zastavu.

Helsinki, 19. (D. u.) Njemački je parobrod „Trave“ bio sinoć na visini od Kollena opstrijeljavan, torpedovan i potopljen od engleske podmornice. Posada, koja je brojila 17 ljudi, spasila se je.

Engleska se je podmornica protiv pravu poslužila krivom zastavom, budući da je razvila njemačku zastavu, da time izmami parobrod iz voda, što pripadaju pod švedsku oblast.

Balkan.

Raspoloženje u Bugarskoj.

Lugano, 19. Dio švicarskog novinstva objavljuje iz francuskih listova uzete vijesti o nemirima i mirovnim izjavama u Sofiji. Velike su množice tobože priredile demonstracije po glavnim gradskim ulicama, gdje su se čuli povici: „Dolje s ratom“ i „Dolje s kraljem!“ Zastupnik bernskog „Tagblatta“ zamolio je bugarskog odaslanika u Bernu, Kernekeltjeva, za razjašnjenje. Zastupnik Bugarske je izjavio, da su te vijesti samo poznate zlobne klevete i pokušaji zavaranja naših protivnika, te je još rekao: „Danas su prilike u Bugarskoj takve, da se o nezadovoljstvu neopće ne može govoriti. Bugarski je narod posluga sve ono, što je postlji mogao i za čim je dužo težio. Oslobođeno je svoju braću i stvorio veliku Bugarsku. Naša vojska stoji na fronti slavne ovičena, te se danas oporavlja od napora posljednjeg pohoda. Gospodarstveni položaj u državi jest posve normalan. Narod ne trpi pomanjkanja, ne fali mu upravo ništa. Usvaj je svrsen, očekuje se najbolja žetva. Besmisleno je dakle govoriti o nezadovoljstvu radi pomanjkanja hrane; zadovoljstvo dapače raste, jer se je većina vojnika vratila svojim domovima. Vratili se se na bojište osokoljeni i puni pouzdanja u budućnost. Što vrijedi za gornje glasove, vrijedi i za vijest o nesporazumu medju Bugarskom i Austrijom radi izmjene pograničnog područja. Ne može se naravno govoriti, da bi radi neznačajnih teritorijalnih

nesporazumljenja mogli ikada doći u ozbiljnu pogibeelj opsežni gospodarstveni odnošaji medju obim državama.

Ententa.

Novi pozivi u Francuskoj.

Paris, 20. (D. u.) Oni koji, su bili promdjeni sposobnima na pregledavanju godista 1913-1917., kao što i oni koji su bili opseženi od službe iz godista 1915-1917. morati će da nastupe službu polovicom srpnja.

Pojačanje talijanske mornarice.

Rim, 20. (D. u.) Službeno se javlja o preuredjenju talijanskih bojnih sila, kao što se je to odredilo dne 30. lipnja 1914. Mornarične divizije, o kojima se je tada govorilo, moći će se sada pojačati novom skupinom ratnih brodova pod zapovjedništvom kontraadmirala.

Amerika.

Američan protiv Engleske.

New-York, 20. (D. u.) „Evening Post“ prima iz Washingtona: Sve to više raste od dana na dan zahtjev, da Amerika učini korak radi prozucenizacije blokade sa strane alijanca. Uplivno su osobe izrazile mišljenje, da je samo sklopljenje uigra u stanju, da zapriječi diplomatski sukob izmedju Amerike i Engleske. U kongresu otmije maha uzbuđenost uslijed toga, što vlada ništa ne poduzimlje u pitanju blokade.

Sveti otac i Wilson.

New-York, 19. (D. u.) „Associatedpress“ javlja iz Washingtona: Wilson namjerava zajedno s Lansingom baviti se skorasnijih dana s porukama, što mu ih je sv. otac izručio po apostolskom odaslaniku, koje rade o tome, da se nastave prijateljski odnošaji izmedju Njemačke i Uduženih država, a nezavrano o tomu po mogućnosti doći do sveopćeg mira u Europi. Nakon što se bude Wilson porazgovorao s Lansingom odaslati će sv. oca New-York, 20. (D. u.) „Associatedpress“ javlja iz Washingtona: „Wilson je odgovorio na pismo što mu je bio sv. otac pred malo poslao: Veli se, da je Wilson porucio sv. ocu, kako on iskreno nastoji da i Uduzene države ne budu u rat nastupiti i da će sve moguće učiniti da do toga ne dođe u koliko se to može privesti u sklad s pravima Uduženih država.

London, 19. (D. u.) Reuters uređ javlja: U donjoj je kući saopćio Grey, kako ja je izvestio engleski poslanik kod Vatikana, da Vatikani nije bio u nikim u svezi radi mogućnosti mira, nego da je Vatikani poduzeo u Njemačkoj korake radi podmorničnog rata, da ju sklone, neka s njim prestane.

Berlin, 20. (D. u.) „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše: Prava vijesti Reutersovog ureda, saopćio je državni tajnik Grey u donjoj kući, da je Vatikani poduzeo korake u Njemačkoj, neka obustavi podmornično ratovanje. Ta vijest ne odgovara činjenicama, nego se je sv. otac ponudio Njemačkoj i Sjedinjenim državama, da je pripravan posredovati u tom sporu izmedju jedne i druge vlade. Njemački se je car sv. oca zahvalio na njegovim dobrim namjerama, primjetivši, da je odgovorio već Americi.

Razni brzojavi.

London, 20. (D. u.) Lloyd javlja iz Grimsbyja: Ribarska je motorna ladja „Hall“ bila torpedovana i potopljena od podmornice.

London, 19. (D. u.) Lloyd javlja: Bio je potopljen francuski parobrod „Mira“.

Stoekholm, 19. (D. u.) Osim „Here“ bila su točeta potopljena još dva njemačka parobroda „Holga“ i „Bianca“ i to po svojoj prilici djelom ruske podmornice. Najveći se je dio posade spasio.

Paris, 19. (D. u.) Havas javlja: General se je Gallieni podvrgao s posvevašnjim uspjehom operaciji na prostati.

London, 20. (D. u.) Reuters uređ donzaje, da se je povoljno riješilo izmedju alijanca i grčke vlade pitanje prijevoza srpske vojske. Srbi prevažaju morskim putem.

Rim, 20. (D. u.) Agencija Stefani dobiva iz Atene ovu vijest: Po listu „Nax Hellas“ tražila je Italija od Grčke strateskih pogodnosti u Epiru. List „Embros“ kaže, da će Talijani proširiti svoju obrambenu liniju u Arbaniju.

Berlin, 20. (D. u.) Prije podne vratilo se je u prijestolnicu njemački cesar.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Francuska.

Paris, 18. Službeni izvještaj od 17. svibnja u 3 sata pojodne:

Topovski dvoboj na više mjesta osobito u Šampanji kod vrha Le Mesnil. U Argonama, kod Fille Morte bilo je za nas povoljnih bojeva s minama. Na lijevoj obali Moze opstrijeljavaju prvih naših redova. Neprijateljski pokušaj s ručnim granatama, da napreduje kod Mort-Homma, izjalovio se je sve po svu. Na desnoj obali Moze topovska djelatnost na oboj strani, osobito na prostoru od šume Haudromont do jezera Vanx. Sjeverozapadno smo od imanja Thiaumont suzbili neprijateljsku navalu s ručnim granatama protiv naseg pomaknutog položaja.

U noći 17. bacilo je 13 naših bojnih letjela 24 bombe na postojeću u kraju Duvillers i Ville-devant-Chaumont, 11 bomba na kamolovore u Brieullea i Clerjy, 14 bomba na vojničke tabore u Nautilliois i Romagny i 21 bomba na stambene u Argonama i Grand P. Onazilo se više požara. Naš je letjalc oborio njemačko letjalo, kojemu su se otkinula padajuć krila. Iste noći druga je skupina naših letjela bacila 20 bomba na stanice u Arsu i Metz, 40 bomba na letjaliste u Fresenay, 40 bomba na kamolovor u Anneliee a 30 bomba na željezničku prugu i na stanice izmedju Metz i Diedenhofena.

U 11 sati pojodne: U verdunskoj okolici živahna topovska paljba na oboj strani u okolici Avocourta, kod vrha 304, te od Donamonta do Vaux. Na istočnoj fronti nema važnijih događaja, osim požestog laguniranja na Argonama.

Kroz dan pogodio je naš letjalc u zračnoj borbi njemačko letjalo, koje se je stvorilo na sjeverozapadu od Rezonvilla. Drugo se je još neprijateljsko letjalo, pogodjeno vatrom strojne puške nesreće letio, stvorilo u kraju Bau de Sapt.

Kroz dan bacila je skupina naših letjela 25 teskih bomba na stanice u Metz i u Les Sablonsu. Kod Verduna bila je letjeljska djelatnost izmedju zivalna. Došlo je do 33 zračnih bojeva, u kojima su bila pogodjena 3 njemačka letjela i u bila prisiljena da se spuste. Svi su se naši letjaci povratili neosteceni.

Istočno bojište.

Izješće od 1. do 15. o. m. j.: Na oboj strani rijeke Vardar, zapadno od Dojrnuskog jezera, nije se na položaju ništa promijenilo. Kroz tu prvu polovicu svibnja nije se tamo odigrala nijedna važnija pješađjska djelatnost. Na oboj se je strani nastavilo u utrdjavjenju. Naše je topništvo opstrijeljavalo po više puta neprijateljske tabore, gradnje i radnike. Topovska se je djelatnost živalno izkazala na našoj i na drugoj strani osobito 2., 3., 4., 8., i 14. svibnja.

Sjeveroistočno od Dojrnuske jezera započela su naša odijeljena Dora-Tepe; druga su odijeljena krenula prema Bitolju. U letjenju nije bilo kroz posljednjih 8 dana toliko djelatnosti kao što prije. 14. su svibnja napali naši letjaci s bombama Xanthi, Zepin i „H 85“, koji je 5. svibnja otputovao iz Temesvara u Solu, bio je napadnut od naših letjaka, progrojen, oboren i uništen mal uzajem rjeke Vardar topovima naših brodova i antobomba. Stru smo njegovu posadu zarobili. Taj je upravljači zrakoplov bio poduzeo 2 tjelja protiv Solunskih utvrda.

Belgija.

Paris, 17. Službeni izvještaj od 18. svibnja: Na obim stranama na raznim mjestima belgijske fronte, topovska djelatnost kad i kad.

21. maj.

U Italiji će se slaviti godišnjicu najvestenja rata Austro-Ugarskoj monarkiji uz različita čuvstva. Ministri su od početka maja 1915. ovamo sve svoje silo uložili, da stave prema sve jače oćividnom neuspjehu u ratu moralnošie stanovništve svoje politike i da zavaruju javnost frazom o „povećanim narodnim pravima“ na austrijskoj područje, no uspjeh se na ova „povećana prava“ nije mogao do danas uze sve vojne nijere Italije pokazati. Kralj svih tih neuspjeha imade talijanski narod da plati svoje teske gubitke i gotovim norem, koji će čakako pasti u džep belgijskih Engleza.

Da se je Italija držala zapriješegutog onog ugovora, kojega je dobrotih i koristii uzvala kroz punih trideset godina, bio bi rat možda već dovršen, te Italija ne bi bila izgubila ni na moći ni na ugledu, nego dobila. Vojna traje sad već četavu jednu godinu, Kralj Viktor Emanuel mora jos neprestano da strada od iz velike dolobne na toranje crkava u Trstu i Trientu, krvave žrtve naroda su uzasne, a dugovi, koji prilistu žrtvu i toliko nepodnošljivi, u koliko ih isistuju engleski saveznici pogotovo što ih ovi ne mogu snabdjeti sirovinama.

Što su daklevoćitni političari mogli da zamjete kod ustupa Italije u rat, evo je upravo

Uništaivajte muhe da se ne umnožavaju.

Lilipenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.

nastupilo: ententa je stekla novoga saveznika dne 21. maja 1915., no isti dan je izgubila Balkan. Ako se je talijanska vlada pouzda u to, da će svojim priključenjem ententi preobiti na svoju ruku i Rumunjsku, gorko se je provarila, a s druge je strane pristup Italije sa njezinim pomorskim zahtjevima na Balkanu i na istoku Sredozemnog mora morao odbiti Bugarsku i Grčku od entente. Radi toga je povučenje Italije u rat bila jedna od najtežih političkih porječaka, koje je ententa u tom ratu počinila. Priključen Italije našim protivnicima je rat doduše produžio, no na račun njezinog neuspjeha. Kobno smo osjećali izlazu Italije, no možda je bila ona potrebita historijska nužda, da tedn negde nastanu u Sredozemnom moru i Balkanu čisti odnosi.

Zur 6. č. 20. Prema vijestima iz Milana kane socijalistična obrtnička društva u Milanu i u mnogim istim talijanskim gradovima, među ostalima i u Rimu i u Genovi, na podizanje talijanskog navještanja rata po čitavoj Italiji prirediti povorke po ulicama i manifestacije.

Naši hrabri saveznici.

Pod ovim naslovom pisane uzvraćeni njemački list „Vossische Zeitung“:
„Priljubio se godišnjica, koja je donijela otpad trećega iz trojnog saveza navještanjem rata na duhovsku neđelju 1915. Naknadno ćemo spomenuti događaje prve talijanske ratne godine. Lozinka, koja je Monte Gitorio tad izdala, nije se održala. Italije je bilo pobječenjem najvornijih svojih austrijskih poljodavaca i vojskovođa, zastave i cipeli cvijeće, kako je to d'Annunzio i tako mnogim zrakom gotovim tražio.

Već od nekoliko se dana ovamo javlja povijena bojna djelatnost na svenkupnoj austro-ugarsko-talijanskoj fronti. Onomadno izvješće javlja kao rezultati: 74 talijanskih čamika, 2906 mornjaka, 13 strojevnih pušaka i 7 je lopava polu povodom svojih provala na raznim točkama fronte u austro-ugarske ruke. Človek su se izmijenili. Italija ne napada više, ona bita napadana. Sva se poznata imena iz prošlogodišnjih vojna opet oživljuju. Na visoravnj su Dobrovo priključili pucni ustavi iz Heba (Eger) staroj slavi uro. Bojevalo je se koji na koruskoj fronti toli u Dolomiti. Glavni su ratu proizveli naši saveznici na izboženom dijelu svoje fronte u južnom Tristu, južno i istočno od Trienta, ondje, gdje se dolina Etsave i Val Sugana približuju nizoravnj. Rat u visokim brzinama kao da je bio posljednji. Na neka vrata sporta. U snježnu i lednu po uskim onim slazama mogli su djelovati samo manji jedinici. Prema tomu postizavali i samo manje njezinične uspjehe. To više mora da se cijeni sadašnji uspjeh, koji se ima zahvaliti u prvom redu teškom austro-ugarskom topništvu.“

Katastrofa „Dubrovnika“.

Prema informacijama, koje je dobio „Narodni List“ od g. kapetana Marinovića, upravitelja Dubrovačke plovitve, č. in se ovaako dogodilo:

U utorku na 9. o. m. j. „Dubrovnik“ je rano odplivio iz Splita put Dubrovnika. Na brodu je bilo 18 mornara i 18 putnika, ukupno 36. Duvala je prilično jaka južina i mora je bilo uzbuhanu. U 9 sati i po parobrod je bio situiran od francuzke podmornice na položaju izmedju hrvatskog rta sv. Jurja i korčulanskog rta Gumine. Na zapovjedničkom mostu je stajao drugi kapetan Anton Blažić iz Voloske. Situr je udario izpod bukaporte prove. Sve je izlomio i vjela je odmah stala da probija u brod. Udarc je ubio na mjestu lozavca Marijana Lovričića iz okolice zadarske. Razumljivo je, da je nastala strava. Prvi kapetan Frano Krnujević iz Kučišta sačuvao je hladnokrvnost, te je brže lože naredio, da svi putnici metnu pasove za spasavanje i da se spuste ladje. Spuštene su odmah dvije ladje, jedna lijevo, a druga desno i u svaku se je ukrcalo po 18 osoba. Kapetan također udje zadnji. Ladja s lijeve strane već je zavelasla prema kraju, a ona s desne taman da će krenuti, kad doleteli drugi situr, koji izpod ove ladje i udari u parobrod, izpod bukaporte krene, raznesav sav taj dot. Val je silura okrenuo tri, četiri puta ladju, te svi nevoljni spašeni — medju ovima i kapetan — paduše u more. Ona druga ladja nije mogla spašavati, jer je već bila prepuna, već bijedni ljudj pregnuše svim silama, da se čim prije dočepaju kraja, pa da se povrate. I zbilja učinili tako. Iskrcane na najbližu obalu hrvatskog otoka putnike, te se mornari pod upravitelja mostovca Jos. Trokela iz Trinja povratit, da spase druge. Medjutim su bila prosla već tri sata. Zatekše još žive kapetana i nekoliko putnika, koji su se držali raznih drevnih predmeta, što ostadoše nakon potonuća parobroda, dočim ih je 11 što putnika što momčadi zaglavilo. Nadioje tri mrtva tijela ženskih, gdje plutaaju, a drugima ni traga. Sve tri ženske sprovjedene su i pokopane u Sućurju na otoku Hvaru.

Po tomu zaglavio od putnika Marija Stuk s Peļeske, udovica Ane Antica iz Lastava sa šestogodišnjim sinom, Niko Regiović iz Zupe dubrovačke, nastanjen u Zadru, gospodin Gjuro Neisser, koji se je vraćao s dopusta, Ivan Posinković iz Dola na Hvaru i Eugen Katalinić iz Zadra. Od momčadi zaglavile: drugi strojar Amedeo Debin iz Trsta, ložaci Marijan Lovričić iz okolice zadarske i Dominik Pergoliti, te kornar Stjepan Izotović.

„Dubrovnik“ je bio jedan od najboljih i najsolidnijih parobroda Dubrovačke parobrodarske plovitve. Izgradjen je nazad 23 godine u Engleskoj. Vrijedio je danas oko 400.000 K. Nositel

je 481 ton tereta; stroj je imao 650 konja snage. Plovio je brzinom od 11 milja na sat. Nije bio osiguran protiv nesreća uslijed ratnog stanja, već samo protiv običajnih pomorskih nesreća.

Okrasni dio broda bio je i ograđen i loč. Ovo je jedan od najgroznijih povjreda međunarodnoga prava.

Domće Vijesti.

Glazba. Danas poslije podne u 6 sati započeli će na Tegetthoffovom trg koncertu mornaričke glazbe sa sljedećim rasporedom: 1. L. Schögel: Ugarska korčanica; 2. I. pl. Zajc: Duet i finale iz opere „Zrinjski“; 3. I. Strauss: „Seoske lastavice iz Austrije“; valček; 4. I. Pučić: „Večer kod Maxima“; kerisik; 5. H. Pavlis: „Pselthi“; polka; 6. I. Kralj: korčanica vojnikih pjesama.

Za družbu Sv. Cirila i Metoda primili smo od opć. Irvana križa K 10.

Uspjeh sedmice „Crvenoga Križa“ u Puli. Svenkupiti je čisti prilid svih odvjetničkih priredbi prigodom sedmice „Crvenoga Križa“ iznosio u skrabicama K 593,68, od prodaje oficijelnih znakova 1000 K, kod prodaje cvijeća i bazarskih predmeta K 1945,60, od kinematografa, fotografiskih zavolaja i parne podružnice naše podružnice „Crvenog Križa“ K 2550,—, čisti dobitak operne večeri K 2500,—, čisti dobitak svibanjske svečanosti K 4322 te izvorni novčani darovi K 12.737 45 fl., dakle svenkupno K 25.348'93, koji je iznos prema odnosnim uputama poslan zemaljskom pomoćnom odboru „Crvenog Križa“ u Trstu.

Osim toga se je tom zgodom upisalo 198 gospođja i gospođica kao redoviti, te 624 gospođica kao izvanredni članovi naše podružnice „Crvenoga Križa“.

Predsjedništvo se podružnice „Crvenog Križa“ zahvaljuje sad ponovno najtoplijim srnim darovateljima, posjedateljima i naklonicima na njihovoj izvrsnosti, kod česa se osištio mora da naglas požrtvornost vojne momčadi.

Podružnica ženskog pripomoćnog društva „Crvenog Križa“ za Trst i Istru u Puli.

U Vodnjanu bijase ustanovljeno društvo za potpišivanje ratnoga zajma. Na ustanovnoj skupštini bijase izabran predsjednikom viši postanski upravitelj Dragutin Grabrež, odbornicima: ljokar-nik Livino Bernardelli i porezni asistent Mate Missan, a zamjenikom predsjednika, susedi pokrajinski savjetnik, Anton Colombis, Društvo, koje iznosi 122 člana, potpisalo je iznos od 11.000 K. Uzmee li se u obzir, da je sada u Vodnjanu 560 duša, koje sve pripadaju siromašnim slojevima, moraju se njihove domorodne žrtve tim više cijeliti, što su preko društva osim gornjeg iznosa neposredno potpisale 40.000 K.

Ratni zajam. Tvrta Maraspin i Puli podpisala je kod postanske stacionice 10.000 K ratnog zajma. Kod Istarske posujitnice bilo je potpisano preko 120.000 K uprkos tome, što nije bilo pomognakje razširiti djelatnost u tom pogledu radi pomanjakja čimovnika, (četvorica su vojnici, a peti, razvaljei Silitovci, leći bolestan u izvanjskoj bolnici). Podpisane kod iste po 20.000 K: Grgo Vratović kavanar, Anton Udovičić, trgovac većem te posjednik i umirovljenik Fran Gracelj: 6000 kruna potpisao je posjednik i gostioničar Jakov Gezzan te mnogo drugih po 2000 kruna. Koliko je potpisano kod podružnice u Pazinu, nije nam poznato.

K 630.000 može se dobiti vrijednosnim papirima navedenim u današnjem oglasu. Pristidoje novac se ovako najbolje naloži, Papire može se u svako doba prodati.

Gospodarstvo.

Oglas. Poljodjeltskom se pušavstvu daje na znanje, kako c. kr. ministarstvo poljodjelstva namjerava rasiriti još tekom ovog proljeća gojenje smuokreka (grissole) da se iz njezinog sjemena dobije ulja.

Sveokret se sadi priljublno kao i kukuruz na redore, koji su odmaknuli jedan od drugoga 75 do 80 centimetara, dok se pojedina zrna posade 40 do 45 cm. jedno od drugoga.

Obrađivanje sastoji se u tomu, da se smuokreke po dva puta okopa, te da se ih sredinom srpnja nagrne. Sjeme dozrijeva u rujnu listopada. Uvode godine smije poljodjelca očekivati od smuokreka lijep prilid.

Oni poljodjelci, koji žele baviti se projevnom smuokrekom, treba se prijaviti na općini i neka navedu koliko smuokrekovih stahlika namjeravaju gojiti. Po tim će se prijavama obavijestiti nadležne oblasti, koliko će se smuokreka po prilici gojiti.

Od općinskih zastupajstva očekuje se, da naknadnje do 20. o. m. j. obavijeste o stvari.

Umjesto ulja rabe sada u nekoim krajevima Hrvatske sljedeći začini: Za porciju salate, koja dostaje za 5 do 6 o-ova, uzmi tvrdo kuhano jajce, zasojaje ga na sasma silne komadiće i pomiješaj sa jedninsim surovim žumanjkom. Toj smjesi pridodaj primjerenu količinu octa.

Drugi recept je ovaj: Bjeļanje i žumanjak surovog jaja treba sasma dobro i čvrsto mješati, pridodati mu nekoliko zrna soli i little politi salatu. Iza kako si salatu dobro pomješao, prilij octa. Vele, da je tako priredjena salata vrlo dobra i ukusna.

Austrijski Lloyd. Na sjednici upravnog odbora austr. Loylda, koja se je vršila u Beču 17. rt. m., predložio je generalni direktor, dvorski savjetnik Frankfurter, zaključiti račun za g. 1915. Prema ostatak iznosa 380.550 K, nepokriti zajmovni kamati 1.316.364 K, otpisi glasmom statuta 2.293.651 K, dotiranje osjeđavajućeg glavnice i engleske jamice 889.244 K, konačno dotiranje mirovnog fonda i osjeđanje za starost mornara

905.145 K. Stupni gubitak iznasa 5.017.840 K, koji bijase djelomično pokriven ostatom rezervne glavnice od 3.260.234 K, dok bijase ostali manjak od 1.737.605 K prenesen na novi račun. Osjeđavajućaj već bijase dotiran sa 663.380 K, te je tako povišen na 12.051.264 K.

Kako ćemo prigratotivti „Perocidi“. Pod ovim naslovom objelodanjue O. Makarije iz Cernika prikaz u uporabi perocida, kako su ga u uputi stručnjaka g. Kogdela prigratotivajali Pežezani i tako si sačuvali svoje vinograde. Kako ćemo prigratotivti „Perocid“? Hoćemo li n. pr. jedan hektar (100 ft.) perocid-vapnena mješavine prigratotivti, onda pribavimo dvije kace (dva otvorena bureta), od kojih jedna mora da je svakako veća od 1 hektolitra. U tu kacu metnimo tada 84 dekgrama živa negašena kreća (vapna), te ga poljimo s nešto vode tako, da se raspadne u prah, a zatim lijevajmo na to vapno, neprestano miješajući, po prilici oko 40 litara vode.

Mjesto živoga vapna može se uzeti gašeno vapno, ali ga tada trebaju 2 kg i 70 dekgrama, na se isto tako nadoljevaju uz neprestano miješanje 40 litara vode.

U drugu kacu nalij 60 litara hladne čiste vode i objesi na jednu pričku (štap) vrećicu s 3 kg perocida tako, da vrećica pod vodom stoji. Ovo se ostavi tako preko noći, da se samo rastopi. Vrećica se podpišotno ne smije gncjčiti, jer će se drukcije načiniti grudve (gvale), koje se sada teško tope.

Zatim se drugi dan 60 litara vode s rastopljenim perocidom uz neprestano miješanje nalije na onih 40 litara vapnene vode (nikada obratno). I tako je jedan hektolitar perocidne vapnene rastopine za škropljenje priredjen.

U ovako priredjenu tekućinu dobro je pokusa radi umočiti tračak papira od phenol-talcina (koji se u svakoj ljekarni za par filira dobije). Ako je tekućina dobro priredjena, onda taj papir različito porumeni. Ne porumeni li, tada valja rastopiti uz neprestano miješanje prikladno još vapnene vode. Pokus je ovaj vrlo važan radi toga, da tekućina ne bude precrvena, od koje bi se moglo trsovo lište oprziti.

S ovako priredjenom tekućinom škrope se vinogradi istim škropilima kao i s galicom.

Perocid-vapnena tekućina se može i u velikoj množini prirediti (odmah i za drugo škropljenje), jer na svojoj jakosti stajanjem ništa ne gubi.

Škropljenje vinograda treba da se obavi svakako prije cvatnje (najkasnije koncem svibnja), pa valja listiće i grozdice svestrano i obilno pokšropiti. Drugo se škropljenje preduzima odmah nakon cvatnje, a ako se peronospora pokaze, sljede i daljnja škropljenja.

Razne Vijesti.

Italija i okupacija Epira. „Corriere della sera“ javlja, da je rimska Consula proglasila grčku okupaciju sjevernoga Epira i drugih krajeva južno Albanije ništelnom.

Bogrodjani vraćaju se svojim domovima. „Bosanski Norim“ javljaju imale domaćim vijestima: Broj napuštene djece, o kojima se čuva odbor brođ Beogradu, a koja se nalaze na staranju kod privatnih liica raste svakim danom. U ovom mjesecu iznosi broj siročadi 110. — Ovih dana vratilo se je veći broj Bogrodjanska svojim kućama. Poslije više mjesječnog potpućanja od nemilja do nedraga, došli su ponovno na starost ognjišta ljudi, žene i djece, koji su na raznim krajevima Srbije prošli teške i smutne dane. Većinom su ove bijedilice iz Mitrovice i Kraljeva, ali ih ima i iz drugih mjesta Srbije. I posljednji ostaci rasijanih Bogrodjansa žure se svojim domovima.

Srednjokolaška pripravnica za talijanske učenike u Gracu. „Eco del Littoral“ javlja, da će se doskora otvoriti u Gracu pripravnica za oae talijanske dječake, koji namjeravaju stupiti u koju srednju talijansku školu.

Ispravnik u zatvoru. Iz Lonlon javljaju preko Berna, da su u Londonu zatvorili bivšega zastupnika Masaryka radi njegovih govora u prilid Irvana.

Izbrisani odvjetnici i notari. C. kr. apelacijsko sudbise za Primorje, sada u Gracu, zaključilo je na temelju § 39. k. z. da se ima brisati iz odvjetničke i notarske liste sljedeći odv: Ivan Lonzar, c. kr. kot. sudac u Kopru; doktori Gamilio Ara, Narciso Basileio, Arturo Bruno, Gian Carlo Marchi, Sergio Quarantotto, Ego Quarantotto, Felice Strocchio, Nitalo Vidacovich, Giulio Paulina, Edmondo de Hoerbert, Giacomo Luzzato.

svi odvjetnici u Trstu; Dr. Felice Benati, odvjetnik u Kopru; dr. Tullio Sbiša, odvjetnik u Poreču; doktori Giuseppe Bregatto, Cosimo Albanese, Benedetto Lazini, odvjetnici u Puli; doktori Matteo Bartoli, Vittorio Depiera, odvjetnici i Alois Rismondo, notar u Rovinju; dr. Antonio Quarantotto, odvjetnik u Trzinu; doktori Raimondo Luzzato, Giuseppe Cescutti, Mario Pajer, Vincenzo Palmegiani, Giovanni Sket, odvjetnici i Antonio Barbone, notar u Gorici, konačno Otto Pozzo-Balbi, odvjetnik u Cervinjenu.

OSTROVSKO KINO

Crvenog križa

ULICA SERBIA BROJ 34.
Danas novi raspored!
Noć kod Maxima u Newyorku.

Originalni film sa 4 slike. — Sudjeluje potpuni kazališni plesacki zbor.
Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1'50; II. prostor 40 fl.
Početak u 2'30, 3'40, 4'50 i 7'10.

OSTROVSKO KINO

Ako naručite, i to odmah:

I sreću austrijskog crvenog križa
II sreću ugarskog crvenog križa
III sreću budimpeštanske bazilike
I dobitni list 3 po sto zem. srećaka
II dobitni list 60. 1880.
I dobitni list 4 po sto ugarske hip. srećaka iz god. 1848.

12 vučenja svako godine, glavni dobitnici 630.000 kruna.

dobijete pravo do igranja na dobitke jedne turske srećke u iznosu od

4.000 franaka posve badava!

I turska srećka 38 mjesečnih obroka po kruna 6
I 3 po sto srećka aust. zem. krediting zavrada iz god. 1888. 50 mjesečnih obroka po kruna 7'50.
I srećka anstr. crvenog križa, 42 mjesečna obroka K 2; 2 srećke 42 mj. obroka po K 3'90; 3 srećke 42 mj. obroka po K 5'75.

Potanje obavijesti u
Kreditnom i eskopnom društvu
u Puli, Trg Custozia broj 45.

OSTROVSKO KINO

KAZALIŠTE CISCUTTI.

Danas u 3 sata po podne
novi pikantni raspored:
Kome pripada gospodja

pikantna veseloira.

Liječnik proti volji

komična slika.
Poluotok Malakka

po naravi.

Cijene: Ulaznica za parter i lože K —60; galerija 20 h. Lože K 1'50; zatvoreno sjedalo 40 h. sjedalo 20 h.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI.

Tko želi uložiti sigurno svoj novac na stječnju, tko ima platiti „POSUJILNICE“ interes li stogod na račun svog duga, tko bi htio u potrebi da digne koliko iz svog uloska kod „POSUJILNICE“.

taj neka se obrati

u „Narodni Dom“ (palaca „ISTARSKA POSUJILNICE“) u II. kat na pisarnu Dra. L. SCALIER, odvjetnika i vojnčkog branitelja, i to u svaki delavni dan od 9—12 prije te od 3—7 sati poslije podne.

Posujilnica plaća na uloske 4 1/2% kamata.